

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 599. Gregorii Pap. Annus 10. Mavritii Imp. Annus 14.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

a Greg. Tur. de glor. mar. l. 76.

Auro & reliquis Pontificibus probaretur, & teneretur a monachis monasterii sui. Et tunc Rex eundem martyrum studiosissimus, quorum reliquias penes se habere curavit. Quod vero accidit, cum ex monasterio sanctorum reliquias petiit, Gregorius Turonensis narrat his verbis: Cum autem Guntherannus Rex ita se spiritibus a-

XXXIII. SACRA- RUM BELLI- QVIARUM LIBERAN- TYR A NAVI-BA- GLO.

Tunc presbyter cum vidisset se his studiis obrui, & summa videri in se ipsum exultare operi, extraxit eum a collo capillam, quae sanctorum corpora continet, vultu tunc mirabiliter influit, ac sancti- riam presulum clara voce ait, dicens: Ne peram in his studi- bus, virtutem vestram deprecor, martyres gloriosos: sed propterea qui inquit percutimus praebent auxilium, mihi, quia se, deceteram salutis portare deperimus, scilicet opprimite, ne forte ad latras optatum res- siliat, utique deducite. Et haec dicens, cessante vultu decedentibus vultu ad litras cecidit. Haec ab ipso cognovimus presbytero. Ita Gregorius a nobis Guntherannus Rex maxime pii occasio- nis reflat. Dum vero aliam Childerico Guntherannum reliquias regnum non video quomodo id fieri poterit, cum habita ratione annorum Guntheranni, ipsum Childericum ante eum ex hac vita migrasse oportuerit anno Domini, ut dictum est, quingentesimo nonagesimo sexto, ut ex litteris S. Gregorii Papae monstravimus datis primo ad Childericum, inde ad filios Theodobertum & Theodoicum Reges, quorum successerant patri, eadem Indictione decima quarta.

I E S V C H R I S T I ANNVS 599.

GREGORII PAP. MAVRITII IMP. ANNVS 14.

I. QVI

ordine sequitur quingentesimus nonagesimus nonus Redemptoris annus Indictione secunda inscribitur, quo pax cum Longobardorum Rege transacta est, sed certe ad breve tempus spatium, nempe ad duos tantummodo annos: nam in epistola ad Innocentium anno sequenti data ita habet Gregorius: Sollicitudinem vestram diligenter nuncio relevamus, in qua cum Longobardorum Rege, ut nunciamus, futuram quartae Indictionis de pace, propitiantem Domino, convenisse. Quae si verum aut ignoramus: quia idem Rex obisse postea nuntiatus est, licet adhuc habeatur incertum. At licet ad modicum spatium temporis pax dicitur procurata sancta fuerit, pro ingenti tamen munere ab ipso Gregorio accepta est, ut saltem liceret respirare: pro quo gratias agens, ad Regem ipsum has litteras dedit:

b Greg. l. 7. ep. 37. in 1. DE PACE FACTA CVM LONGOBARDIS.

c Greg. l. 7. ep. 41. in 2. II. LITTERAE AD AGILVPHVM IMPERATOREM DE PACE.

Gratias excellentiae vestrae referimus: quia petitionem nostram audientes, pacem, qua vestrique esset partibus profutura (sicut de vobis confidentiam habuimus) ordinastis. Ex qua re excellentiae vestrae praesentiam & bonitatem valde laudamus: quia pacem diligendo, vos Deum, qui ipsius est auctor, amare monstrastis. Nam si quod adesse gaudemus scire non fuisset, quid aliud agi debuit, nisi ut cum peccato & periculo partium, miserorum viscerum, scilicet, quo- rum labor vestrique proficit, fundereur. Sed ut prodesse nobis eam- dem pacem, quemadmodum a nobis facta est, sentiamus: paternam vestram salutantes, petimus, ut quoties se occasio dederit, Ducibus

vestris per dies saecula & maxime in his partibus constituta, vestra praesentia epistola, ut bene pacem fieri praevisum est, firmosque custodiam, & occasiones sibi aliquas non querant, vultus autem con- siderant, aut scilicet aliquas, aut iniquitudo nascatur: quatenus voluntati vestrae amplius agere gratias valeamus. Litem vestrae sentiam, sicut re vera hominum vestros in eo quo decem, sicut in- pium: quia in sum fuit, ut viros sapientes, & qui pacem salu- Dea praesentia nuntiarum, cum christi & sicut & in- re dederunt. haec ad Agilaphum Regem Gregorius eadem ferme ad eius coniugem Theodolindam Regi- nam d.

Verum non sicut Agilaphus Rex, iuravit Arnolphum Dux Spoleti, sed dolose visus est agere, qui ad pacem praestandum in iocis accessit. Veritas est tamen Gregorius dolos Longobardorum, ne sub inmolore verborum loco pacis bellum haberet: nam accipere, quod scribitur loco ad Theodorum Catartem Ravennae & Indictione itaque, Arnolphum de serena pace, non vii recessum tamen sub conditione, si sibi in quoquam excessum non fuerit, aut si nulla contra atrox exercitum ambulaverit, sacramenta praestare. Quod quia omnino iniquum & dolesum est, nos tanquam sententiam habemus: quia in aliquo parum facilem sibi excelsis, occasione invenit, & plus nos, si de eo si quid non fuerim, decipat. Praesentia, si vera, ad cum consilium idem Arnolphus contra eum, in iura- turare desepit. Et si contingit, ut recipiat, quam multum depre- carum, nos in his partibus nullum remedium habere possumus: quia de nullo hostibus, de quibus suspecti monachos jamus, ad nos in posterum suspecti sumus.

Cognoscit per aeterna gloria vestra, homini Regi, qui hactenus missi sunt, in unum, ut in pacto debeat subscrivere, sed nos la- tes coram, quia Agilaphus & Basilio viro clarissimo tenentis huius nos in beati Petri dextera ferret mutari, quatenus hoc perentiam Agilaphus negaverit, a subscriptione tamen abstinere perentiam nemo, qui inter eum & excellentissimum filium nostrum domum Exarchum perentis sumus & multa, si quid forte clam scilicet fuerit, saltem in aliquo videamus, & nos in praesentia de huius penat: & si quia de futuro (quod alibi) incertus fuerit, incipiam in iuriam, qualiter nostra petitioni consistere non debeat. Et ideo petimus, ut sicut & a praedictis filia vestra excellentissimam- pessimas, gloria vestra, in qua nos claritate vultu est, peragat, quatenus antequam homines ipsi ab atrox reuertatur, haec est sub festinatione scripta et annotata, qua tamen ad nos de- feratur, in quibus ut praecipiat, et nos subscrivere non petat. Sed si- cutum est, gloriosum fratrem nostrum, vel de Episcopo vult, ac certe Archidiaconum subscrivere faciemus, haec de pacis causa Gregorius, ex quibus admiraberis viri in gredidit- gortis industrium, atque prudentiam dexterram con- iunctam.

Quid ad hunc inter haec sit, licet historia nihil prodant, constat tamen ex litteris S. Gregorii mensis Iulio data- plium adhuc ingenuisse sub gladio barbarorum, dum scri- bens ad Eulogium Episcopum Alexandrinum haec habet: Peto autem, ut pro me curas vestrae sanctitatis oraretis: quia & polagra doloribus, & barbarorum gladius, & curam afflic- tibus in ea parte premor, haec tenus Gregorius, atque facti de- bus hoc anno cum Longobardis transactis.

Hoc eodem anno accusato a suis Episcopis Primae provinciae Bizacense in Africa, de eo sententiam fecit Gregorius Papam Imper. voluit, ut pro ad quem pertine- nere omnium totius orbis Episcoporum iudicium non ignoraret. Sed monemus lectorem, deceptum errore b- ritarium, vel quisquis fuit, qui in titulo posuit hanc cau- sam fuisse Episcopi Constantinopolitani: deceptum ni- mirum, quod legit Episcopum Byzantenum, pro Bizac- ceno, sicque putavit hunc fuisse Episcopum Comitatum- nopolitani, nesciens plurimum disferre Byzantium a Biyacio in Africa civitate, a qua denominata est provincia Bizacena. Sed quid accidit: Perfolto auro, per Imper- magistratus controversia sopita est. Sunt de his litem- re ipsius Gregorii ad Iohannem Episcopum Syracusa- num, in quibus haec de his habet. Causam tamen, de qua agitur, nec dum sanctitas vestra scilicet accepit, de quodam eum crimine Bizacensium prius fuerat accusatus, & pissimus Imperator eum iuxta statuta canonica per nos re- latus.

... Sol... ...

Hoc item an... ...

... Hoc quare pariter... ...

... Non modicum G... ...

... Non modicum G... ...

... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...

Hoc item anno cum idem S. Gregorius subodotatus
... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...

... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...

... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...

... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...

... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...

... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...

... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...

... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...
... dicitur. Sed necesse dicitur ...

Idem li. 7.
et. 31. 54.
de. Rev.
idem li. 7.
et. 97. 102.

VII.
MAGISTRI
MILITUM
STVDIVM
IN CON-
VETEN-
DISCHIS-
MATICIS.

h. lac. 5.

VIII.
ONIVS
ANAST.
SENATE
EPI. AN-
TIOCH.

id. eph. de
seript.
Eccles. c. 42.

Id. Neph.
li. 37. c. 19.

IX.
Neph. li.
et. 44.
SERIPTA
ANAST.
MAYRITII.

compo.

compositi, Mauritii Imperium obtinente, quem etiam in eo scripto, quod ab exilio reuocatus sit, laudibus effert. haec Nicephorus. Porro orationem eiusdem sancti Anastasii de sacra Synaxi Achilles Statius Lusitanus in Latinam a se conuersam obtulit Gregorio decimo tertio Pontifici Maximo, anno Redemptoris millesimo quingentesimo septuagesimo nono, dignam quidem, quae huiusmodi recederet, cum pleraque habeat de sumptione sanctissimae Eucharistiae obseruatione dignissima vetera monumenta: ex quibus hic tibi per pauca haec saltem (ne citium penitus abire sinamus) apponenda ex lauta mensa putauimus.

Dum enim inelammat in eos qui imparati ad factam accedunt, haec ait: *Quisquam inu, quibus vniueris moribus Etenim rapinis, sceleribus, peccatorumque multitudinem cooperit, tantummodo aqua ablatis manibus, sancti spiritum verum illud, illud in mente sanguinem pro salute mundi largitur olim effusum impati forditaque ori aduocatum. Et post aliqua in detestationem facinoris inculcata, adiecit ista: Nec enim ingredi in Ecclesiam, nec diuinae imaginum sanctorum formas, preciosaque ac venerabiles Crucis etiam salutasse fuerit satis: non frigida manus abluisse ac frigida sed confessione, sed lachrymis, sed contrito humilitaque animo, sed demisso contritoque vultu peccatorum quibus tenemur catenas elusse, ac tam diem illa sancta decet accedere mysteria. Et post nonnulla: Anaphora enim dicitur, quod ad Deum sursum feratur. Adversus quieto tranquilloque animo: Christo Domino per sacerdotes tua consistere peccata: quicquid egisti mali, tuta damna, nec recurrendare. Et enim veracundia, quae diluit peccatum, et est verecundia gloria et gratia, &c. Ac demum post ista de dimittendis acceptis a proximo iniuriis elegantem huiusmodi historiam perbeneam exempli causa adducit in medium:*

Vir, inquit, vnus ex istis, qui monachali insignis sunt schemate, cum negligentissime per summam vitam suam omnem egisset, ea quae essent ad mortem, infirmitate capiti infirmari, Commune iam vniuersum spiritum duceret, suam ipsius mortem nequam perhorrescens, summa voluntate, magnaque cum gratiarum actione excoluit vinculo excolibat. Ad quem assiduum Patrum vnus: Frater, inquit, persuasum tibi habere, et patasse nos, et vidisse, summa negligentia, animique remissionis vis te vixit ad hoc vsque tempus: et vnde haec tibi nunc tanta securitas, id vero omnes noscimus. Cui respondit frater: Est in omnino, Patres, vitam per summam negligentiam duxi: sed angeli Dei eadem hac ipsa hora peccatorum meorum ad me chirographon atraherunt, cum que ea quae scissem postquam sculo renouissimam peccata legissent, nuncquid agnoscerem rogauerunt. Quibus ego: Maxime vero, inquam, agnosco: sed idem ex quo renouissimam, vitamque institui monasticam, sine iudicio quinquam, nec ab illo mihi factam inuentionem meminissem volui. Igitur Domini verba ad me quoque pertinetis episcopo et oro, qui dixit: Nolite inducere, et non iudicamini: et dimittatur vobis. Quae postquam angelus dicit, chirographon peccatorum meorum considerant: et inde nunc summa cum letitia et securitate proficiscor ad Dominum. Haec ubi frater ille narrauit Patribus, Domino in pace spiritum reddidit, magneque assantibus adificationis vtilitatis causa et auctor extitit, &c. haec Anastasius.

Sed sine tibi pro tentaculo ista alantior, si cupis, patetam habes mentiam in edictis iam ipsis ab eo conceptis quinque libris de rectis fidei Catholicae dogmatibus, quos se in exilio scriptis testatur a, necnon Locaplectionem thalaurum vnde cum eiusdem auctoris librorum Anagogicatum contemplationum in Hexaemeton, quos veteres huius esse Anastasii Sinaitae, aequae cum scho lastice sentio: dissentio vero à Nicephoro in errore ducto, dum hunc Sinaitam martyrem appellat, quo titulo in prior Anastasius ob martyriam acceptum sub Phocae Imperatore tantummodo dignus est: hunc autem hoc aut sub Mauritio de sanctum esse, tam quae Nicephoro Constantino politico, quam quae proxime dictum sui nas ex sancto Gregorio Papa, fideri haud dubiam vendicant. Porro hic ipse Anastasius diuersis suorum scripte tum locis hos à se scriptos esse citat commentarios, nempe De constru-

ca Anasl. in rella h. 3. in fin. 2. 1. Babilonia. non. edit.

ctione hominis liberos duos, Contra ludos totidem De Christi passionum contemplatione, De Aegypto conueniunt, aduersus eos, qui in Diuinitate inducant ues essentias.

His igitur de Anastasio Sinaita dictis, & gloria eius sanctae memoriae commendatis, ad ipsius facillimum in dem Anastasium appellatum transcurramus qui vbi est cecus Antiochenus Episcopus, morte maiorum de sua Creatione certior reddidit Rom. Pontificem, fideique Orthodoxae professionem ad eundem confisit. Non erat illa quidem, sed quam ad ipsum Gregorius episcopus reddidit, de ea testimonium profert, vbi haec ipsius exordio ait: *Fraternitatis tuae scripta suscepi, professionem fidei tuae formantia: magnaque omnipotenti Deo gratias reuli, quod et nuntiatu gregis sui pastoribus, fidei, quam sancti ianici Patrius tradidit, etiam post eos immutatum idem custodit. Intellegis, pater, lector, affirmare Gregorium iam mutatos esse pastores, nempe non amplius fidentem, sed iam totum cognisse Anastasium a quo exigebatur nona professio fidei: quod de seniore nullatenus dici potest.*

Porro ad ignotiorem se scribere Anastasium, idem sanctus Gregorius in fine epistolae istae facit verbis: *Quarero peruenit ad nos in Oriente Ecclesiam nullam ad sacrum officium, nisi ex priorum datione persisteret: ipsa est vestra sacramenta agnoscat, hanc primam oblationem omnipotenti Deo offerat, et a se ipso sibi Ecclesiae errorem Simoniacae heresim compescat, & quae quidem ad seniores Anastasium iam tempore Iulianiani creatum Episcopum referri non possunt, vbi nullam hanc oblationem suae pastoralis curae offert, sed ad ipsam ergo Anastasium hoc anno recens electum. Ad ipsam ergo Gregorius nouum pastorem scribens, plura de excusandis hinc gregi cura pastoralis commemorat et commendat etiam, quod non nisi Catholici ad Ecclesiasticos eodem promouerentur.*

Sed & quae de fide Catholica Imperatoris & Imperatricis isdem suis inter fecit literis, accipe: *Quid, inquit, ad sacros ordines recte fidei viri perducantur, etiam omnipotenti Deo gratias sine cessatione soluenda sunt, & pro vna iustitia & Christianissimum dominum nostri Imperatoris, & transmississimum iunge, & manuscritum a eius sobole semper orandum est, quoniam portibus haereticorum ora contineant: quia est coram cor la infamia peruersi sensus ebulliant, Catholici tamen Imperatoris tempore pravae quae sentiant, eloqui non proficiunt, haec laude digna de Imperatore Gregorius, qui eadem totidem fere verbis habet de isdem Mauritio, conuincit, & quae filius in epistola ad Iulianum Hierosolymorum Episcopum dicit. Equidem inter felicissimos Imperatores collocandus erat Mauritius, si quae ad modum fuit Catholicae fidei tenacissimus, fuisse pariter & in reliquis aequae fidei tenax: sed dum in me recae fidei aequae bona opera continuit & contemptum habuit sanctissimos sacerdotes Dei vniuersum meretur capere, ut suo loco dicemus.*

Misit vero hoc eodem anno Imperator Romam viginti libras auri pauperibus diuidendas, nec non togas, militare scilicet donatum, in milites erogandas. Pro quibus omnibus Gregorius gratias agens, eiusmodi eccitii plena ad eum literas reddidit:

Dominorum potes, quae suis consuevit miser cordae sanctorum continere, ita benigna hinc subueniente respicienda, ut tantummodi adhibuit inopia largitatis eius sic consolationis felicitati. Pro qua re lachrymatibus precor omnes deprecemur, et amplexum Deus, qui clementia vestra ad hoc corda compauerit, inuolans in amoris sui constantia dominorum seruet Imperator. & vniuersorum in castis gentibus auxilio sua maiestati extollet. Triginta itaque libras auri, quas consimulati meos Bispa detulisti scribo, sacerdotibus, eorumque et alii fideliter erogant. Et quaedam in hanc urbem sanctimonialis famulae ex diuersis partibus venerunt post captiuitatem fugientes: ex quibus quatuor sanctorum possibilitate recipit, aliqua in monasterio data sunt: quae vero in eis minime capi poterunt singulariter docere: non pen vti am ducunt: placuit, ut hoc quod caeci, etiam, alii quae libellus superesse possit, eu erogari decessisset, dimittendo non solum dominorum misericordiam indulgenti indulgenti, sed aduocatum etiam peregrini susciperent. Vnde altum est, ut simul amant pro-

et ad demerendum conuictum erant, quantum omnipotens Deus longa rebo... quanta in opera tribuat, & potius vestre felicitatis... Roma? quoque... quibus per praesentem consuetudinem meam Scribentem...

inter tot autem multiplicium negotiorum molestias... hoc anno ipsum Gregorium podagre doloribus... cui tamen interea labores ex pastoralis... utique per ingentes minime preetermitteret. fatetur vero...

Verum inuicem ipsum quidem non nihil in recipienda Quinta Synodo, ex eisdem datis ad eum litteris... dicit adhuc consuluisset constat Gregorium de... simul & alius quatuor omnibus, atque primum...

Preterea praeterea suis litteris idem Secundinus venerandas imagines. Quod Gregorius liberaliter aeque ac... quibus receptam doctrinam, dum haec ait: Imagines...

tione queri, cuius imaginem pra oculis habere desiderat, vt et... visio corporalis quotidiana reddat exercitatum: vt dum picturam... illius videri, ad illum animo inardescat, cuius imaginem videre desiderat...

Scio ipsidem, quod imaginem Saluatoris nostri non ideo peti, vt... quasi Deum colas, sed vt recordatione filij Dei in eius amore recalcitrescatur... cuius te imaginem videre considerat. Et nos quidem non quasi ante... Diuinitatem ante illam prosterimus, sed illum adoramus, quem per imaginem aut natum, aut passum, aut in throno sedentem recordamur...

Dedit ad eundem & duos homiliarium codices, quas super Evangelia ipse habuerat in Ecclesia: in duo enim volumina illas pariter fuisse constat. Addidit insuper & vestime am. Haec de minutibus ad eum a Gregorio missis, quibus demerere tantum vitam conatus est, quem sciret continere potuisse Longobardos in communione Catholica.

Quod vero ad cultum spectat sacrarum imaginum: non solum ante ipsas Deum precari atque adorare, sed & prosterni Fideles consueuissent, ex Gregorio intellexisti, verum ne religio in superstitionem declinet, vt manufacta, quasi Gentiles idola, Christianis colat, admonitionem, quam audisti, coniungis, sicut & in epistola g: quam hoc item anno post haec dedit ad Serenum M. libientem Episcopum, vbi ait: Induco dudum ad nos peruenisse, quod fraternitas vestra quosdam imaginum adoratores obsecras eadem ecclesie imagines congerie atque prociuit. Et quidem zelum vos, ne quid manufactum adorari posset, habuisse laudamus: sed frangere easdem imagines non debuisse, indicamus. Idcirco enim pictura in ecclesia adhibetur, vt bi, qui litteras nesciunt, saltem in parietibus visendo legant, qua legere in codicibus non valent. Tria ergo fraternitas & illa seruari, & ab eorum adoratu populum prohibere debuit, quatenus & litterarum nosq; haberent, vide sciantiam historia colligerent, & populus in pictura adoratione minime peccaret. haec ad Serenum, quod & seruat Ecclesia, ceptus iam admonita non picturam ipsam ad adorandam, sed quem eade pictura reddi, quasi praesentem alloqui & venerari. Quis Christianorum adeo obtutus ingenio & captus mente reperiat, vt cum ante imaginem ierunt, dicat se adorare colores illos in imaginem super tabulam ductos, cum e contra ratione prototypi tam venerati & adorati debere consentiat. Sic & anno superiori eundem Gregorium rescripsisse h meminitis de imagine Dei genitricis Mariae in synagogam Indaeorum delata, vt deberet cum veneratione referri: & nuper in epistola ad Secundinum, prosterni pie solere Fideles ad sanctas imagines, tradidit. In quam etiam sententiam accipias necesse est (nisi velis eum scripsisse sibi contraria) quae idem Gregorius in posteriori epistola eodem argumento conscripta ad Serenum habet: vt cum adorari imagines negat, intelligas de adoratione illa, qua Gentiles colebant idola, cum putarent in manufactis diuinam esse virtutem. Sed de his pluribus Hadrianus Papa in epistola ad Carolum Magistrum.

Quod demum ad ipsum Secundinum Abbatem pertinet, transisse nimium vultus est contentiosum finem aduersus Gregorium: nam alius post annos quinque datis ad Theodolindam Longobardorum Reginam litteris, fuisse itidem de Tribus capitulis & Quinta Synodo disceptatum.

XVII. DE SACRA RVN IMAGINVM CVLTV.

Greg. lib. 7. ep. lxxi. ind. 2. edit. Rom.

Greg. lib. 7. ep. lxx. ind. 2.

XVIII.

Greg. lib. 12. ep. 7. ind. 7.

RECVNDI- VRS HAVD FACILE QURE AC QZEVIT.

prandii. que ibidem mox Gregorius subdit, ostendunt, ubi ait: Facit enim Synodus, qua per memoria Iustiniani tempo- re facta est per latorem praesentem transiit: et praeditum filium meum dilectissimum ipsam referens, cognoscit, quia falsa sunt omnia, quae contra fidem apostolicam vel Catholicam Ecclesiam audierat. Apsit enim nos cuiuslibet sensum haeretici recipere, vel à tanto sancta me- moria Leonis praedecessoris nostri in aliquo deiciare. Sed quae omnes à sanctis quantor synodis sunt definita, recipimus, & quae nunquam re- probata sunt, conlecanamus. hae de his Gregorius, suprà sepius idem, ut superius vidisti, quae de bombas huc à schismaticis, sine schismaticorum occasione vexatus, & (vrita di- xerim) lancinatus.

XIX.

Fuit hoc item anno aequè laborandum Gregorio ad- versus quosdam, qui in ipsam oblatam: quod contra Constantinopolitanam Ecclesiam intulerunt, id quae (ut ipsi aiebant) Ecclesia Romae in facris ritibus pleraque mutata esse. Quorundam fuerunt, hic ex ipsius Gregorii litteris late alludendum quibus scribit ad Ioannem Syracusanum Episcopum, ita habet.

R Greg. lib. 7. ep. 64. tit. 2. edit. Rom. M. DCC. LXX. ET VOICI BVS A GRECEB ACCERTIS

Veni quoniam te Sicilia, subdixit, quod aliqui amicitiae vel Graeci, vel Latini, neque, quasi sub velo sancta Romana Ecclesia de meo dispositionibus non mutaret, dicentes: Quomodo Ecclesiam Constantinopolitanam dixerunt comprimere, qui eius consuetudines per omnia fecerunt? Concilio dicunt: Quis consuetudines legimus respondit: Quia illa dicit ad Missas extra Pentecostes rem- pora fieri: Quia subdicationi ipsorum procedere: Quis Kyrredia- sen dicit: Quia orationem Dominicam mox post canonem dicit. Quis in nullo cernit aliam Ecclesiam secum summi. Nam ut Alleluia hic dicitur, de Hierosolymorum Ecclesia ex B. Hieronymi traditione, tempore beatæ memorie Damasi Papa traditur ad istam. Et illo magis hoc fide ipsam consuetudinem amputantur, qui hic à Graecis fuerat tradita.

XX.

Quod enim contingeret sepe Graecos homines Eccle- siam Romanam habere Pontifices, ab eisdem aliqua ex Graecorum ritibus illata in eam fuisse erecuntur. Sed peregit: Subdicationem autem vel simulatos procedere facerem, anti- qua consuetudo Ecclesia fuit. Sed quia placuit civitatem nostram Pontifici, neque cui, quocumque visito, procedere praecipit: nam vestre Ecclesie nihil tradidimus à Graecis acceptum: Unde habent eorum ritus, ut subdicationem linea in tunica procedant, nisi quia huc à matre sua Romana Ecclesia proferunt? Kyrie eleison antem nam neque decimus neque undecimus sunt à Graecis dicitur. Quia in Graecis simul omnes dicunt: quod nos autem à clericis dicitur, & à populo responditur. Et ridemus videlicet eorum Christe eleison dicitur, quod apud Graecos modo modo dicitur. In quolibet autem Missa dicit, quae dies solent, tamen modo Kyrie eleison, & Chris- te eleison dicimus, ut in his deprecationibus vultum paulo dicitur oc- cupantur.

VIRRO- RYM. S. GREG. VI. X. P. S. S. VII.

Orationem vero Dominicam idcirco mox post preces dicimus, quia non Apostolorum fuit, ut ad ipsam solummodo orationem obla- tionem hostiam consecraret.

At quae Gregorius affect ex Apostolorum traditione, quod ad ipsam solummodo orationem Dominicam con- fectetur Eucharistia, magnam potuissent dubitationem afferre; & quatenus videri videri in scripto, oblatam occa- sionem dare, nisi eadem esset, quae idem hic Gregorius subdit. Et lucidantur. Dum enim ait, dicit ipsam orationem Dominicam super Christi corpus & sanguinem, indicat eundem non orationem Dominicam consecratam ab Apo- stolis corpus & sanguinem Christi, sed super ipsum iam consecratum dici consecratam, ex quorum traditione idem- ipsum habentem Romanam senare Ecclesia. Subdit enim: Et vult michi innotescere visum est, ut presertim, quam Schismatici conprobant, super oblationem dicerentur; & ipsam traditionem, quam Kalemptor noster comprobavit, super eius corpus & sanguinem non dicerentur.

XXI.

Sicigitur quod dixit: Apostolorum mos fuit, ut ad ipsam so- lammodo orationem oblationem hostiam consecrarent; perpicue intellexit, nihil aliud in causis, sed ea consuevit, per- fecitque sacrificium ipsam, Missae scilicet partem illam, quae Oblatio dicitur, vel Liturgia: aliter enim ea posse intelligi, prohibent, quae Gregorius subdit, nimirum dici ipsam Domini can orationem super Christi corpus & sanguinem iam consecratam. Potuit nec vel cogitare

Gregorius, ut per orationem Dominicam fieri conse- cratio, qui in suo libro Sacramentorum grandissima re- liquit expressa litteris verba ipsa Christi, quibus socrum- mentum consecratur in eadem quidem, quam quae ab Apostolis tradita & à sanctis Patribus sunt accepta, quae ipsa recitant sanctus Ambrosius ait: Ante verba Christi ca- hre est vinum & aqua plenum: vix verba Christi operata fuerunt & sanguini efficitur. Et quae verba Christi vicerat super ipsum dicit: Hoc est corpus meum. & super calicem: Haec est sanguis meus, &c.

At si Graecos quaeris, habes inter alios Chrystostomum, id ipsum profitentem in homilia de profectione Iuda: si vero recentiores Latinos, est sanctus Casarius Arclaten- sis Episcopus, qui huius scilicet exordio in Ecclesia Di- mico splendore clarus: ipse enim in homilia se. mo de Paschate ita ait: Nihilat ergo omne inchoatam antiquitatem, quando quidem qui antior est minor, ipsorum in se ipsa notata. Nam immortali Sacerdoti visibilis creator ut in substantiam corpus & sanguinem sui verbi sui facta potestati conuertit, ita dicit: Ac- cipite & edite hoc est corpus meum. Et sanctificatio nec recipere, dicitur & bibe hoc est sanguis meus, &c. hae ex pluribus, quod obiter de his agendum incidit ob elocutionem ver- borum S. Gregorii, qui in eadem epistola ita subiicit: Constantinopolitana Ecclesia quod dicitur, qui cum dicitur ipsa & posthabet esse subiectam. Quod & presertim dominum innotant, & frater noster Iohannes, eundem sententia episcopi ipsa pre- sentur.

At ubi legitur, Eusebiam, testificantem est, Cyriacus, ex is, quae superius eadem indictione sunt dicta. Sed accipe qualem ad omnem tollendam inuadim ad iam epistolam idem S. Gregorius appoluit colophonem: & quod, inquit, vobis virginis, Constantinopolitana solent, ut dicitur Ecclia habet: ego & minoris ritus, quos ad ipsam praedicat, in bonis mutari potest. Sic ut ut non, quoniam tu si prius te- stimat, ut bona, quae vident, debent emendari. id quidem Gregorius & alii etiam Romani Pontifices sunt profecti, quibus plane intelligas eos quam maxime ita fuisse alienos.

Scipit idem hoc anno ad praecipuum Galliam Ep- itcopos, iubens ab ipsi Synodum congregari ad nocentiam ad Brunichildem Regnam Francorum, socrum admodens, ut Simonem & alia nefanda cumma corrig- derentur de iudicium quoque Thcodobertum regis Thro- doricum Fratrem Regem ad monuit. Scipit hae omnia, dedique ea pfecte, endi Gyraco Abbati, quem Synoco ad eisdem celebranda interesse praecipit.

Porro eundem Cyriacum etiam transire Gregorius voluit in Hispanias, ut ibi ipse praesens esse non possit, per suos adferret. Commendavit autem eum Claudio et- oillatri, hic ille Claudius, de quo apud Iulianum be- nofici sententiam habet ostensio: per ipsum enim Reo- carem magna clade victricis Francorum bellum interuentis Gothis confidit: tribus in Gallia Narbonensi aliam, de quo aliam est superius. Cuius vixi adeo Regni dicit, & aduersus hostes strenuè atque (quod ex ceteris hae ostendit) erga Deum maxime pni, nec ex Gregorii litteris, si memineris perpetuo permansura et cetera columnae, quae sic habent.

Quia vrgenti more bonorum frater, vestra gloria Occidentaliis partibus huiusque est tota. Cuius praesentia tua siuante respicit, multum sciet, quoniam ne cadam, dicit, atque tra sumam coram amore manu te rapit: nec iam tam visum huius- bami enim bona cognoscit. Qui enim nihil magis cogitat, quae- tu, sed corporis vrgione manet incognita, si ex proclatata vrgit- ter dicere possunt, quia personam suam sua sua dicunt vrgit. Ma- gna autem vrgit laudis hater assertio, quod excellentis caritatem Regi vestra gloria sedulo adharere perhibet: quia dum multo dicit- semper displicent, bonos vni esse certum est, qui bona sua dicit. Pro- pterea deorum salutarium adnotatum saluta, quoniam rostris, quae- capulo, exercere, ut in rostris complicat, verberata Salutarium ad- traria, quae aut gulosum sentia quasi lux ipsa dicit praesent. & vrgit- vrgit vrgit ad personam suam. Non enim cum lux nobis vrgit, ad- vrgit, cum sope vrgit celestis sua ista mentibus agere, cum quod dicit est, sed alibi praesent non est. Tunc enim duo personam vrgit.

CHRISTI G...

partibus iam quae... Concilio B... ptem quem concernit...

quodam tunc quocumque de nocte peccati in quiete iuxta non erit. Vos autem...

Quod ad Cynacum Abbatem tum in Gallias, tum in Hispaniam...

Ad Regium tunc ad Barcinonense Concilium spectantem Hispaniarum Episcopi...

Penitentia consideratione sancientes, ut si qua virgo propria voluntate...

Conversio quae qualis me, fratres charissimi, invocem cogit...

(vt patet credere) Cynaco Abbate misit in Hispanias ad S. Gregorio monitorem.

Quo pariter anno Indictionis secunda reperitur Rex Hispaniae religiosissimus Reccaredus delegisse viros valde pios Abbates...

Dicturus quippe, quia Dominus respexit ad munera, praemisit solliciti, quia respexit ad Abel. Ex qua re patenter ostenditur, quia non offerens a muneribus, sed munera ab offerente placuerunt...

Qua autem idem Gregorius ad religiosissimum Regem post praclaras de conuersa opere ipsius gentis Gothorum laudes...

Dedit praeterea eodem tempore eidem nuncio sanctus Gregorius litteras f ad sanctum Leandrum Hispanensem Episcopum...

Circa autem hanc videtur scripsisse epistolam, paulo ante videlicet Indictionem tertiam inchoatam: quo tempore datus ad Italiam Patriciam...

XXV. RECCAR. DVVS MVERA MITTIT AD S. PATRVM.

c Greg. lib. 7. epist. 126. Ind. 2. d. Rom. 13. c. Genes. 4.

XXVI. MVERA A S. GREG. MISSA AD REGEM HISP.

c Greg. lib. 7. epist. 127. Ind. 2. ed. Rom.

c Greg. lib. 7. epist. 127. Ind. 2. ed. Rom.

I E S U C H R I S T I

ANNVS 600.

GREGORII PAP. MAVRITII IMP.
ANNVS 15.

XXVII.
MAGIS EA
BORAT
CVM MA
GISTRO
TAT GRE
GOR.

a Greg. 14.
8. epist. 35.
Tud. 3.

b p. 147.

c Greg. 14.
8. epist. 44.
Tud. 3.

XXVIII.
PR. 12
DIXACI
TR. AZE
CAM.

ciam Romanam, quam bella Italiam ualencia vna cum
suis Siciliam incole infulam suaverunt. Ad finem autem
epistola haec Gregorius: Diligenti filias meas dominam Bar
baram & dominam Antoniam meo vultu salutari. Quod ve
ro monis fuisse scimus Romanis nomina maiorum ad po
steros propaganda quod de Italice ipsius nomine diximus,
idem dicendum patet de Barbara: habes enim apud Eu
bodum Tienselem laudatissimam Romanam multie
tem aequedictam nomine Barbaram, ad quam plures ipse
dedit epistolas.

Audisti Gregorium vnde cum iam menses agerit in
bus afflictatum atque prope consumptum: & tamen nihil
remisisse negotiorum Ecclesiasticorum liquet: quod hoc
anno dicitur ab eo epistola docentissimo (quod magis in
ter) nullus est annus, in quo scripta ab eo plures reperian
tur epistola, & negotia maiora pertractata: ut quem de
cum bentem in lecto vidisti, eundem epistolis suis veluti
alitem penitis ferri, orbemque Christianum lastrare, vtr
bista hinc ac disciplina corrigere sentias. Quem vero
hic scribere hoc anno audis, mensibus vnde cum le morbo
decentum, non putes esse ipso solatum & redditum fan
tari: sed persequere adhuc agerit in eadem biennio,
ipse restat in epistola ad Eulogium Alexandrinum Ep
iscopum anno sequenti, ubi ait: Ecce cum iam biennium
percepisset, quo lectulo tenor, tantisquae dolariis affli
geret, ut vix in dubio festis usque ad horarum trium spatium surgere
valeam. Mysterium quod solenniter celebrare. Meo autem tam graui
compelleret dolore descendere, ut cruciatum meum possum interuen
poni e gemitiu tolerare. Qui dolo interdu non nihil lentum est. Interdu
minus, sed inquit ita lentus, ut recidat, inquit a minus, ut interdu
cua. Vnde sit, ut qui quidam in nocte somno videret epistolam a mor
tuo videri. Vnde peccator grauius, talis corruptioni carere dim
noo idcirco. Vnde compellor exclamare: b. Edus de carcere anima
meam ad consuetudinem nominis. haec ipse. Sed quid amplius,
ita semper a gratiam ad obitum vsque ipsum persequente,
que interitus dicentur, ostendit.

Quod vero ad Africanam hanc spectat, audi, quid idem
Gregorius de ea scribit ad Dominicum episcopum Car
thaginensem, eam consolans ipse, haec negotios & affli
ctus. his verbis est.

Quoniam in Africa partibus hinc uisitaui, non pridem cognovi
mus. & quoniam Italia de hac cladis percussione est libera, gemmati
tu nobis dolorem hunc gemis, et. subdit enim quod ipse pu
tabat (ut frequentier tum in hominibus, tam litteris in uelca
te commente) mundi finem imminere: tot enim plagis &
tam affiduis uidebat vrgeri mundum, ut iam eius finem
eredit imminere. Ex quibus considerandum est, quot
quantisque Pater sanctissimus pesti tingeretur angustis,
inter quas eo sollicitus prospicere omnium salutem cure
bat, quo omnium suum propinquum adesse putabat. Hinc
ipse ad eundem Carthaginensem Episcopum scribens,
qualiter se gerere debetis clamoribus suis tempore, admo
net, non quidem ut saluti suae consulens declinat Grego
riam, sed ut pro eo vitam exponat: Feste, inquit, nos lingua
(sicut & credimus) magis et magis a praesentis in peripatatione ca
erereat, bonorum praesentia, malis propter a dissonant: ut qui bone uerum
diligunt, saltem mala perire uelint, & ab hisse, que sunt placenti
da, continent. Nam inter flagella posita flagella digna committere,
contra feruorem eius specialiter inperire, & serueniis acrimia accen
danti irritare. Atque est praesentis generis deuenire, nolle quempiam
a male sui nihil quiescere. Deum inuolu a sua uelle vltimam esse
re. Sed quoniam in haec dum adactis ratio opus est, immo hinc dilecti frater,
praeibus omnipotentis Deo clementiam exoramus, ut & nos di
gne ista tribuat exhibere, & populorum ad haec operanda misericor
diter corda componat. haec de his, quae Episcopi agere de
beant tempore mortalitatis. Quos vero ob praetorum
diuersa negotia hoc anno oportuit ipsum Gregorium la
bores suscipere, ex litteris ab eo hoc eodem anno ad di
netios datis quemque commodos perueiligare,
quam cuncta cum fastidio hic ingerere
posse putamus.

SEXCENTESIMVS adest Domini annus, tertie In
ditionis, Reipubl. vtrique finitiss, Sclauis siue Sclau
is: bar baris eoulque progredi, ut iam Italiam pene
trarent, ipso S. Gregorio detentata adhuc fore pronun
tante. Ad Maximum enim Salonitanum Episcopum uita
relecepiat d. Ad Romanam ueniret ibidem communitate filium protu
ter Vectram. ita me potest dolo riu debiliu reperu, ut pater
tatu tue epistola per me responde ret militatus vatio. Eo quaten
de Sclauorum gente, que vobis ualde innotuit, & affligit vobiscu
ter, & conturbat. Affligit in his, quatenus in vobis patet. conturbat,
qua per ista nationem Italiam intrare coepit. Quam
autem tunc ita acta hnt per huiusmodi bar baros Sclauo
Italiam inuadentes, apud Paulum diaconum ita breuiter
habes e.

Hic, inquit, nihilominus anno Sclauis istam petfectu uol
tibus, lachrymabiliter depredati sunt. Sed de Chianone (u
gano Anatum Rege Venetiarum) pibumiam inuadente,
Forumque Iulii iudiis Romulide relictis Agulphi Da
cis capiente & comburente, idem Paulus pluribus nar
rat f.

Vidua marito, qui eodem tunc bello puerat, impro
dica ita uertina, ipse iumentum huius matrum eundem Re
gem Anatum Chianum, prodiit eidem ciuitatis. Sed
quam dignam eximine etiam subiicit, ad eodem ha
tantum accipit. Postmodum quoque palam in eo magis
consequi prope eadem cum lacrimis miseris mendant, impo
talem te dignum est maritum habere. Ignor huius praedicta pat
tali exito perire, que amplius sua libidini, quam eum & con
guntorum saluti profuerit. Felix vero cum non multo libidini
fecit, sed castitate amorem, canentem ab Anaribus contumina
renter, erubescens pulcherrime carnis, sibi inter manum huius
posuerat, qua ex colore pietatis eluere factum exaltat.
Cumque uolentem Anaribus conuocare, non insistentem inuenire
tabant naturam alter est ita sateret, presul ab eis una exortat
cedentes, atque dicentes omnes Longebardus partem esse. Haec
que arte acaram libidinosam pulle nobiles euadentes & qua ca
seruata sunt, & vix se uolens castitati. si quid tale inuenerit
formis omnibus reliquerunt exemplum. Quo postea in dicit
sua regione uenundata, iuxta nobilitatem suam digna fact
nuptis potita: nam uia dicitur Altmanonem uix, alia uix
Baruarum Principi uisisse, hucusque Patrus diaconus de
cladibus per barda. os Sclauinos & Anates illas ita ex
tremas illas Italicae partes, ubi (ut vidimus) schismatici
Episcopi erant: vltimus autem in regione Carthago
rum progredi; minime illis a Deo concessum fuisse vi
dentur.

Sed ad sanctum Gregorium redeamus, qui dum in
epistola res Italicae modo deploret, quae patenter
Itali ab amicis & defensoribus, nempe iustissimis Impe
ratoris, ita subdit: De Italianis autem scribitis quia dicitis
nihil: quando tribue uult, que nobis peccata nostra respici
deant, ut & serui a Gentibus, & minus a Induchis reuolunt.
Sed nolite de talibus omnino cogitare: quia qui pult in ter
renti, deteriora tempora uidebit, ut vix comperimus faturo
puro felice nos ostendit de huiusmodi. ita quidem vati
tatis spatu diuino sanctus Gregorius, & aequo ueritate
inuenus est esse prospera: etenim non barbarorum
dumtaxat cladibus afflictaeum est imperium, sed sub
haereticis Imperatoribus Dei Ecclesia minum in modum
uexata est, vique adeo, ut vinctus catenis abruptetur in
Vibe Pontifex, & dire exilio exagatus marty mosi co
geretur, inualefcensibus vbi que haereticis: a. dum que
est malum omnium maximum absque controuersis in
omnibus iudicatum, nempe otus nefandissima secta
Mahometana, & Sarracenorum eam profectum im
manissima in vniuersum pene Christianum orbem pale
tatio aequo dominum: quorum comparatione, uenit